

Zastavil se, opřel skrčenou levou rukou a ramenem o balvan a podíval se nahoru. Byl právě uprostřed velkého oblouku cesty k chatě. Oba vnuci už dosáhli cíle, mávali a pokřikovali na ně z verandy. Dcera se zatím byla někde v zářezu oblouku, než se horská stezka zvedla prudce vzhůru. To byl nejhorší úsek cesty. Zdálo se, že dospěl-li člověk k vrcholu oblouku, má nejhorší za sebou. Byl to však přelud. Méně ostrý oblouk byl nekonečný. Už kolikrát si každý myslel, že je na konci, v zářezu, odkud šla cesta prudce, ale krátce vzhůru, šlo však o naprostý omyl. Za nepatrnou muldou byla další. Přelud posilovala sama chata. Od středu oblouku byla stále na očích, zdála se blízko, na pár kroků. Ale bylo to pomalu stejné jako v životě:

Co člověk cítí téměř už na dosah ruky, je náhle neskutečně daleko.

Žena šla pomalu za ním. V posledních letech vždy chodila několik desítek metrů vzadu. Ne, že by snad nemohla, naopak, byla téměř o dvacet let mladší a zdravá. Trvalo mu dlouho, než pochopil, že je za ním jako jeho anděl strážný, samaritánský stín, jistota, která mu kryje záda.

Nejlépe ovšem bylo jít údolím potoka. Ten vedl jako nakloněná přímka k zářezu, kde se rozdvíjoval. Cestu údolím však nyní nikdo neudržoval, byla zarostlá, a v zimě vůbec nepřipadalo v úvahu ji projít. Také vadilo, že v údolí ještě byly vysoké stromy, málo jím procházelo slunce, a člověk na horách chce být v každém ročním období především na slunci. Údolí s obloukem bylo jako luk s nenataženou tětivou. Luk ledabyly položený a opřený o vysokou horu.

Šel těžce, rok od roku stále hůř. Minulou zimu si hory raději odpustil. Bylo příliš mnoho sněhu. Dcera s mužem a s dětmi snad nevynechala ani jednu sobotu a neděli, byli tu i o Silvestra. Žena s ním ze solidarity zůstávala doma v Praze. Podíval se dozadu, manželka se k němu blížila. Odstrčil se od kamene a šel pomalu krok za krokem dál. Teď, po tolika

desetiletích, co sem chodil, už věděl, že oblouk je téměř nekonečný, a že teprve přestane-li člověk věřit, zda vůbec dojde, je najednou u cíle.

"Měli bychom si koupit něco blíž u cesty," zničehonic řekla žena, která ho došla.

Díval se na ni, v tu chvíli všechno pochopil. Ale tak dobře ji znal a tolik si jí vážil, že teprve po chvíli odpověděl: "To už by nebylo ono."

Než dojdou se ženou nahoru, zeť otevře okenice a okna a chatu vyvětrá. Na příkloněném oblouku mizely roztroušené stromy a měnily se postupně v nízké keřky. Tady bylo nejkrásněji. Začínal tu svět osamělosti, vládla absolutní příroda, kterou jeho otec ještě před první světovou válkou narušil tím, že tu postavil něco mezi chatou, chalupou a víkendovým domkem. Cosi, čemu se tenkrát někteří lidé smáli, aby o to žárlivěji později záviděli.

Cesta voněla jarem, i když ještě syrovým a syceným ze severních svahů a proláklín zapomenutým sněhem. Cítil, jak jde na něho sladká malátnost a únava. Ale tu zde cítil vždy, i když dříve z daleko ostřejší chůze nahoru. Zastavil se a ohlédl za ženou. Sešla s cesty, právě se shýbala pro větvičku keře nebo květinu. Nikdy nedošla nahoru bez toho, aby nepřinesla něco do vázy ve velké obývací místnosti v přízemí. Usmál se, když si všiml siluety její sehnuté postavy. I v té blízkosti se padesátce byla ještě pěkná. Štíhlá, s jemnou tváří, s pohyby uměřenými věku a jejímu životu.

Zeť už asi zapaluje v krbu hromádku třísek a dcera vybaluje ze dvou tlumoků zásoby. Zapálit krb bylo vždycky první. Ať byl krutý mráz nebo sálavé vedro. Zapálit krb znamenalo, že jsou tady. Nedovedl si představit, že by mohl cokoli dělat, nebo třeba i nečinně sedět, kdyby neslyšel praskot borového dřeva. I když museli tahat polena z takové dálky. Byla to dřina, ale umožňovala jim tenhle přepych plápolajícího, praskajícího a vonícího dřeva. Byl rád, že všichni byli zasaženi tímhle rituálem, ohněm, tou krásnou samotou téměř až u modrého nebe.

Sem málokdy někdo přicházel. Jen jejich přátelé a z cizích jen nenapravitelní snílci, samotáři a bludné duše. Ale nikdy vandalové a zloději. Pro ty byla cesta sem příliš namáhavá. Také je rady nikdo za těch šedesát let nevykradl. Ti cizí se jen na pár vteřin zastavili u lávky přes rozdvoující se nebo spíše slévající se potok, podívali se nahoru, jistě si o tom všem i něco mysleli, ale potom šli zas dál, aby se tu na dlouhé dny, někdy i týdny a měsíce nikdo cizí neobjevil.

Bude krásný víkend, uvědomil si, když se znovu zastavil a podíval do údolí. Možná krásné počasí vyláká někoho nahoru, třeba i z jeho přátel, kteří se někdy stavovali, aniž něco řekli a chtěli je překvapit. To zavedl už jeho otec. Paradoxně se nejvíc radoval, když za nimi někdo přišel neohlášen. Považoval za výkon, jít za nimi málem až ke slunci a ke hvězdám.

Blížil se k můstku u konce oblouku a cítil, jak je unaven. Možná přecenil své síly, když se rozhodl jít sem tak časně z jara. Musel počítat i s jarní únavou. Ale všechno jako by bylo malicherností před tím, jak se mu sem chtělo, jak se mu až fyzicky stýskalo. Došel k můstku a už cítil, že na tu cestu nestačí. Jindy totiž u potoka jako by z něho spadla všechna únava. Stačilo jen pár desítek metrů vyběhnout. Rozhodl se počkat na ženu. Když se přiblížila, náhle se vydal po příkré stezce sám. Chytil se spodního lana, zatnul zuby, přivřel oči a šel. Dech se mu začal zkracovat. Nedostávalo se mu kyslíku. Hluboce se nadechl, ale kyslík jako by se do plic nedostával. Znejistěl. I když věděl, že nesmí podlehnout panice, přesto ho přepadla úzkost. Dostal strach zůstat stát. Cítil tlukot srdce až v hrdle a v tepnách na spáncích. Po skráních mu začal stékat pot.

"Dědo, ty nemůžeš?" ozvali se z verandy vnuci. "Jdeme na pomoc!"

Poskakovali mezi kameny k němu a jen letmo se chytali lana u cesty. Zeť vyšel na verandu a díval se směrem k němu.

"Dědo, chyt' se mě za ramena!" nabízel se Martin, který byl

o dva roky starší než Ondřej.

"Ne, chvílku si oddechnu a půjdu sám," odmítl pomoc.

Žena se zastavila u můstku a dívala se do průzračné vody potoka. Snad šestým smyslem tušila, že nejhorší, co by teď mohla udělat, bylo jít k němu a pomáhat mu dojít k chatě. Buď může, nebo nemůže. Jiné alternativy pro něho neexistovaly. Tak ho za těch téměř třicet let znala.

Zastavil se a začal být přesvědčen, že už opravdu nemůže. A zrovna v místě, kde jako malý kluk na první cestě sem už nemohl, a tatínek mu vyběhl vstříc, zdvihl ho nejdřív do výšky, vzal do náruče a rozběhl se s ním nahoru. Byl to jeho první zážitek z dětství, na který si pamatoval. Maminka stála v zástěře na verandě a čekala, až jí ho tatínek dá do náručí. Za ním ještě v oblouku šel dědeček, a babička bědovala, že ji sem už nikdo nikdy nedostane.

Z nové chaty se těšili jen krátce. Začala první světová válka.

Jeho otec odešel do emigrace. Rakouská moc kupodivu o chatu neprojevila zájem. Asi měla jiné starosti. Nebo spíš jiný názor na věc než režimy pozdější. A tak po čtyři roky do ještě vonícího dřeva a nových barev nikdo nevstoupil. Když se otec vrátil a na začátku devatenáctého roku sem po tolika létech přišli, všechno leželo na svých místech. Jen ze všeho čišela siroba a vlhkost, barvy na mnoha místech odprýskaly a dřevo se zkroutilo jako svědectví nepřítomnosti tepla lidských rukou.

"Dědo, nač čekáš?" vrátil ho Ondřej přítomnosti.

Rozešel se váhavými kroky a po několika metrech už zase cítil srdce až v hrdle a sladkou chuť únavy na patře. Musím vyjít, přikázal si, musím přece naposledy vyjít, třeba po čtyřech, plížit se, ale nahoru se dostanu. Opět se však zastavil a trochu svezl na lana zábradlí. Zeť nejspíš přešlapoval na verandě. Stejně tak žena dole. Na terase se objevila dcera:

"Tati, povzbuzovala ho, "už mi neříkej, žes někdy chodil do DTJ, nebo jak se ta vaše organizace jmenovala."